

Middel tegen knieslijtage onder vuur

ACHTERGROND GLUCOSAMINE

- Steeds meer artsen adviseren pil tegen artrose
- Anti-kwakzalversvereniging noemt glucosamine 'onzalig'

Door Arend van Wijngaarden

Hoogeveen/Groningen Orthopedisch chirurg dr. Herman de Boer van het Ziekenhuis Bethesda in Hoogeveen gelooft sterk in glucosamine, net als een toenemend aantal van zijn collega-artsen. De Vereniging tegen de Kwakzalverij blijft echter fel tegenstander van het 'onzalige' middel en veegt de vloer aan met de reguliere artsen die het adviseren.

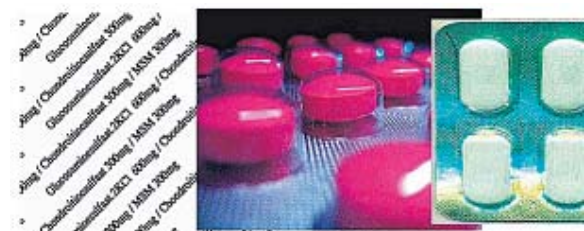
Glucosamine is een bouwstof voor het kraakbeen en wordt al tientallen jaren in pilvorm verkocht in natuurvoedingswinkels en drogisterijen. De laatste jaren zijn er verschillende wetenschappelijke onderzoeken waaruit zou blijken dat regelmatig slikken van het middel de pijn door slijtage van de gewrichten, oftewel artrose, vermindert en het slijtageproces zelfs kan vertragen. In andere onderzoeken wordt het effect echter juist bestreden.

Toch slikken steeds meer vooral oudere mensen regelmatig glucosamine. Het is wel geregistreerd als geneesmiddel maar mag zonder recept worden verkocht bij drogisterijen, in supermarkten en bij benzinepompen. "Maar veel patiënten vinden het vreemd als ik ze adviseer naar de Hema te gaan voor pillen", zegt orthopeed De Boer. "Daar kom ik niet voor bij de specialist", zeggen ze dan."

Acht jaar geleden richtte hij mede daarom een eigen bedrijf op, Orthoklinika, dat in eigen beheer glucosamine produceert. Deze tabletten zijn via zijn eigen praktijk, collega-orthopeden en via internet verkrijgbaar. Het is een speciale pil met naast glucosamine de stoffen chondroïtine en msm, zodat de stof beter wordt opgenomen. De patiënten krijgen ook uitgebreid advies en moeten medische vragenlijsten invullen om het effect te meten.

Een medisch specialist die zijn eigen pillen aanprijst? "Ik vind dat het moet kunnen", zegt De Boer zelf. "Ik wil niet roomser zijn dan de paus. In Amerika is het heel gebruikelijk. Op de website van Orthoklinika kunnen mensen vragen aan mij stellen en dan geef ik ze gratis advies. Gewoon omdat ik het leuk vind en omdat ik mensen wil helpen. Maar patiënten zijn altijd vrij om zelf te kiezen waar ze het kopen."

De Boer weet hoe ontzettend pijnlijk en lastig ver-

▲ Orthopedisch chirurg dr. Herman de Boer gelooft sterk in glucosamine of een injectie met fermathron. Helpt dit niet, dan is uiteindelijk een kunstknie de enige oplossing. Foto's: Archief

sleten knieën kunnen zijn. "Het gebruik van dit middel is een goede eerste stap om er iets tegen te doen", daarvan is hij overtuigd. Hij staat daarin niet alleen. Tal van orthopedisch chirurgen, huisartsen en revalidatieartsen adviseren hun patiënten glucosamine te gebruiken. Ze zien zich onder meer gesteund door een recent artikel in het *British Medical Journal*, toch niet het minste wetenschappelijke tijdschrift.

Orthopedisch chirurg professor dr. Sjoerd Bulstra van het UMCG gaat er ook van uit dat glucosamine wel 'iets' doet. Hij wijst erop dat het effect alleen behoorlijk kan verschillen per persoon. Mensen die gezond eten, maken het middel zelf ook aan in hun eigen lichaam. "Het lijkt erop dat mensen die via hun voeding al voldoende binnen krijgen er minder baat bij hebben", zegt Bulstra.

Oud-hoogleraar farmacotherapie dr. Henk Timmerman laat in een artikel in het *Nederlands Tijdschrift tegen de Kwakzalverij* geen spaan heel van de onderzoeken over glucosamine. Hij schermt met een onderzoek in het *New England Journal of Medicine* waaruit blijkt dat glucosamine helemaal niet werkt, of hoogstens een placebo-effect heeft. Het wordt volgens hem niet eens opgenomen in het bloed.

Maar dat wordt weer bestreden door een voorstan-

der als De Boer. De NEJM-onderzoekers zouden verschillende glucosamine-pillen hebben vergeleken, zonder de toevoeging van chondroïtine en msm.

Injecties en kunstknie

Als slijtage van de knie of heup voortzet zijn er twee volgende stappen in de behandeling. Zo worden er al een jaar of twintig behoorlijke resultaten behaald met injecties met het middel fermathron. Dat is een stof die van nature, onder de naam hyaluronzuur, voorkomt in de oogbol. De injectie moet heel precies op de juiste plek in het gewricht worden gespoten. Doorgaans wordt die spuit een keer of drie herhaald. Orthopeed De Boer werkt als een van de eersten in Nederland met een nieuwe vorm van fermathron die veel sterker geconcentreerd is. Daarvan is één injectie genoeg. De methode is vooral geschikt bij beginnende slijtage van de heup. Als glucosamine en fermathron allebei niet werken, is uiteindelijk een kunstkniegewricht de enige mogelijkheid. Er zijn verschillende soorten kunstknieën en de operatie is zo gangbaar dat er niet veel risico aan kleeft. Al is er altijd een kans op een infectie en dat kan tot vervelende complicaties en heroperaties leiden.

”
Ik vind dat
medisch
specialist
zijn eigen
pillen
moet
kunnen
aanprijzen